

## מסכת ביכורים

## פרק א

איש מביאים בפורים וקורין,  
מביאים ולא קורין,  
ויש שאינן מביאין.

אלו שאינן מביאין:  
הנוטע לתוך שלו, והבריו לתוך שליחיד או שלרבים.  
המבריו מתוך שליחיד או מתוך שלרבים לתוך שלו.

הַנוֹשֵׁעַ בְּתוֹךְ שְׁלוֹ וְהַבְרִיךְ לְתוֹךְ שְׁלוֹ,  
וְדָרְךְ הִיחִיד וְדָרְךְ הָרַבִּים בְּאֶמְצֵעַ,  
הָרִי זֶה אֵינוֹ מִבֵּיא.  
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: בִּזְזָה מִבֵּיא.

**ב מאיזה טעם אינו מביא ?**

**משם שנאמר:** (שמות כג, יט)

"רֹאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ,"

עַד שִׁיְהוּ כָּל הַגְּדוּלִים מֵאֲדָמָתָךְ.

הָאֲרִיסִים, וְהַחֲכֹרֹת, <וְהַחֲכֹרֹת>

וְהַסִּיקָרִיקוֹן, וְהַגִּזְלָן,

אֵין מְבִיאֵין,

מאותו הטעם, משם שנאמר:

"רֹאשִׁית בְּכוּרֵי אֲדָמָתְךָ."

ג. איין מביאיין בפורים חוץ משבעת המינים ;

ולא מן התמרים שבהרים,

ולא מן הפרות שבעמקים,

וְלֹא מִזִּיתִי שֶׁמֶן שְׂאִינָן מִן הַמִּבְחָר.

הלכה ה' (ח)

רבן שמעון בן גמליאל או' אין מביאין בכורין תמרין  
חוץ מן התמרין שבייחיו, ואין קורין אלא על הכותבות בלבד  
ר' ליעזר אומ' רמוני עמקים מביאין וקורין.

ג. איז מביאין פפורים קדם לעצרת.

אָנְשֵׁי הָהָר צְבוּעִים הָבִיאוּ בְּכוֹרֵיהֶם קֹדֶם לַעֲצֶרֶת,

ולא קבלו מהן, מפני הפתוב שבתורה (שמות כג, טז)

"וּחַג הַקִּצִּיר בַּכּוּרִי מֵעִשִׂיף אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה."

## הלכה א

ואם הביא, ימתין עד שתבוא עצרת ויקרא עליהן.

ד      אלו מביאיז ולא קורין:

הָגֵר מֵבִיא וְאֵינוֹ קוֹרֵא, שְׂאֵינוֹ יָכוֹל לֹמֵר: (דְּבָרִים כו. ג.)

"אשר נשבע יי לאבותינו לתת לנו".

וְאִם הִיְתָה אִמּוֹ מִיִּשְׂרָאֵל, מִבִּיא וְקוֹרָא.

## פרק א

וּכְשֶׁהָיָה מִתְפַּלֵּל בֵּינוּ לְבֵין עֲצֻמוֹ, אָמַר:  
'אֱלֹהֵי אֲבוֹת יִשְׂרָאֵל'.

וּכְשֶׁהָיָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אָמַר:  
'אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ'.

אִם הָיְתָה אִמּוֹ מִיִּשְׂרָאֵל אָמַר:  
'אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ'.

### הלכה ב (א)

ר' יהודה אומ' כל הגרים כולן מביאין ולא קורין.  
בני קיני חתן משה מביאין וקורין שנ' והיה כי תלך עמנו.  
ר' יוסה אומ'

מאיר היה או' כהנים מביאין ולא קורין  
מפני שלא נטלו חלק בארץ

ואני אומ' כשם שנטלו לויים כך נטלו כהנים, בין מדבר מרובה בין מדבר מועט

ה

רבי אליעזר בן יעקב אומר:

הָאִשָּׁה בַּת גֵּרִים לֹא תִנָּשֵׂא לְכֹהֵנָה,

עַד שֶׁתֵּהָא אִמָּה מִיִּשְׂרָאֵל.

אָחִיד גֵּרִים וְאָחִיד עֲבָדִים מְשֻׁחָרְרִים,

אָפְלוּ עַד עֲשָׂרָה דִּוְרוֹת,

עַד שֶׁתֵּהָא אִמָּה מִיִּשְׂרָאֵל.

הָאֶפִּסְטֹרְפִיס, וְהָעֶבֶד, וְהַשְּׁלִיחַ,

וְהָאִשָּׁה, וְהַטְּמֵטוֹם, וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס,

מְבִיאִין וְלֹא קוֹרִין,

שְׂאִינָן יְכוּלִין לוֹמַר (דברים כו, י)

"אֲשֶׁר נִתְּתָה לִי יי".

ו

הַקּוֹנָה שְׁתֵּי אֵילָנוֹת בְּתוֹךְ שְׁלֹחַבָּרוֹ,

מְבִיא וְאֵינוֹ קוֹרֵא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: מְבִיא וְקוֹרֵא.

יֵבֶשׁ הַמַּעֲיָן, נִקְצֵץ הָאֵילָן,

מְבִיא וְאֵינוֹ קוֹרֵא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: מְבִיא וְקוֹרֵא.

### הלכה ב

הַקּוֹנָה אֵילָן אֶחָד בְּתוֹךְ שְׁדֵהוּ שֶׁל חֲבִירוֹ

הָרִי זֶה מְבִיא וְלֹא קוֹרֵא מִפְּנֵי שֶׁלֹּא קָנָה קִרְקַע דְּבָרֵי ר' מאיר

וּחְכָמִים אֹמְרִים לֹא מְבִיא וְלֹא קוֹרֵא

ז

מִהַחֵג וְעַד חֲנֻכָּה,

מְבִיא וְאֵינוֹ קוֹרֵא;

רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָה אָמַר: מְבִיא וְקוֹרֵא.

ז

הַפָּרִישׁ אֶת כַּפּוּרֵיוֹ וּמְכַרֵּם אֶת שְׂדֵהוּ,

מְבִיא וְאֵינוֹ קוֹרֵא.

וְהַשְּׂנִי,

מֵאוֹתוֹ הַמִּין, אֵינוֹ מְבִיא;

מִמִּין אֶחָד, מְבִיא וְקוֹרֵא.

## פרק א

רבי יהודה אומר:  
אף מאותו המין מביא וקורא.  
**הלכה ג (ה)**

הפריש את בכוריו ומכר את שדהו מביא ואינו קורא.  
והשני מהוא להביא? מאותו המין אינו מביא ממין אחר מביא וקורא ר' יהודה או' אף מאותו  
המין מביא וקורא.

ח

הפריש את בכוריו,  
נמוקו, נבזו, נגנבו, אכדו, או שנטמאו,  
מביא אחרים תחתיהן ואינו קורא,  
והשניים, אין תיבין עליהן חמש.  
נטמאו בעזרה, נופץ ואינו קורא.  
**הלכה ה (ז)**  
ר' יהודה אומ' עד באר הגולה חייב באחריותו  
מבאר הגולה ואילך אין חייב באחריותו  
ר' שמעון בן יהודה או' משם ר' שמעון  
שניים אין חייב עליהן חומש

ט

מנין שהוא תיב באחריותו עד שביאם להר הבית?  
שנאמר: (שמות כג, יט)  
”ראשית בכורי אדמתך תביא בית יי אלהיך”,  
מלמד שהוא תיב באחריותו עד שביאם להר הבית.  
הרי שהביא ממין אחד וקרא,  
וחזר והביא ממין אחר,  
הרי זה אינו קורא.

י

אלו מביאין וקורין,  
מן העצרת ועד הקט,  
משבצת המינים,  
ומפרות שבהרים,  
ומתמרים שבצמקים,  
ומזיתי שמן,  
ומעבר לירדן.  
רבי יוסה הגלילי אומר:  
אין מביאין בכורים מעבר לירדן,  
שאינה ארץ זבת חלב ודבש.

יא

הקונה שלשה אילנות בתוך שלחברו,  
מביא וקורא.  
רבי מאיר אומר: אפלו שנים.  
קנה אילן וקרקעו, מביא וקורא.  
רבי יהודה אומר:  
אף בעלי אריסיות והחכורות מביאין וקורין.

## הלכה ד

## פרק ב

הרי שהפריש את בכוריו וקרא עליהן וחזר וקנה שדה אחרת ונתבכרו לו מחמשת המינין, אף על פי שנתן לתוכו מאותו המין מביא ולא קורא שאין אדם קורא פעמים בשנה.

## פרק ב

- א התרומה והבכורין,  
חֲבִין עֲלֵיהֶן מִיתָה וְחֶמֶשׁ,  
וְאֶסְוִין לְזָרִים,  
וְהֵן נֶכְסֵי כֹהֵן,  
וְעוֹלִין בְּאֶחָד וּמֵאָה,  
וְטַעֲוִיִּם רְחִיצַת יָדַיִם וְהַעֲרַב שְׁמֶשׁ.  
הָרִי אֱלוֹ בְּתֵרוּמָה וּבְבִכּוּרִים,  
מָה שְּׂאִין בֶּן בְּמַעֲשֶׁר.
- ב יֵשׁ בְּמַעֲשֶׁר וּבְבִכּוּרִים מָה שְּׂאִין בֶּן בְּתֵרוּמָה :  
שֶׁהַמַּעֲשֶׁר וְהַבְּכּוּרִין טַעֲוִיִּין הִבָּאת מְקוֹם,  
וְטַעֲוִיִּם וְדוּי, וְאֶסְוִין לְאֹנָן ;  
רַבִּי שְׁמַעוֹן מְתִיר.  
וְחֲבִין בְּבַעֲוִיר.  
רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר.  
וְאוֹסְרִין כָּל שֶׁהֵן לְאָכַל בִּירוּשָׁלַיִם,  
וְגִדּוּלֵיהֶן אֶסְוִין מִלְּאָכַל בִּירוּשָׁלַיִם,  
אֵף לְזָרִים וּלְבִהְמָה.  
רַבִּי שְׁמַעוֹן מְתִיר.  
הָרִי אֱלוֹ בְּמַעֲשֶׁר וּבְבִכּוּרִים,  
מָה שְּׂאִין בְּתֵרוּמָה.  
ג יֵשׁ בְּתֵרוּמָה וּבְמַעֲשֶׁר מָה שְּׂאִין בְּבִכּוּרִים :  
שֶׁהַתֵּרוּמָה וְהַמַּעֲשֶׁר אוֹסְרִין אֶת הַגֶּרֶן,  
וְיֵשׁ לָהֶם שְׁעוֹר,  
וְנוֹהֲגִין בְּכָל הַפְּרוֹת,  
בְּפָנֵי הַבַּיִת וְשֵׁלָא בְּפָנֵי הַבַּיִת,  
וּבְאֲרִיסִים וּבְחִכּוּרוֹת וּבְסִקְרִיקוֹן וּבְגוֹזְלָן. <וּבְאֲרִיסִים וּבְחִכּוּרוֹת וּבְסִקְרִיקוֹן וּבְגוֹזְלָן>  
הָרִי אֱלוֹ בְּתֵרוּמָה וּבְמַעֲשֶׁר,  
מָה שְּׂאִין בְּבִכּוּרִים.
- ד יֵשׁ בְּבִכּוּרִים מָה שְּׂאִין בְּתֵרוּמָה וּבְמַעֲשֶׁר :  
שֶׁהַבְּכּוּרִים נִקְנִים בְּמַחְבֵּר לְקֶרֶקַע,  
וְעוֹשֶׂה אֶדָּן כָּל שְׂדֵהוּ בְּכוּרִין,  
וְחֲבִין בְּאַחֲרֵייתוֹן,  
וְטַעֲוִיִּם קֶרֶבֶן וְשִׁיר וְתִנּוּפָה וְלִינָה.
- ה תְּרוּמַת מַעֲשֶׁר שְׁוָה לְבִכּוּרִים בְּשֵׁתֵי דָרְכִים,  
וְלְתֵרוּמָה בְּשֵׁתֵי דָרְכִים : <וְלְתֵרוּמָה>  
נִטְלָת מִן הַטְּהוֹר עַל הַטָּמֵא,  
וְשֵׁלָא מִן הַמֶּקֶף בְּבִכּוּרִים,

## פרק ב

וְאוֹסֶרֶת אֶת הַגֶּרֶן,  
וְיֵשׁ לָהֶן שְׁעוֹר פְּתוּמָה. <פְּתוּמָה>

### הלכה א: (ט)

חומר בתרומה שאין במעשר שני ובמעשר שני שאין בתרומה: שהתרומה אין ניטלת אלא מן המוקף ואין ניטלת אלא מן הגמור ואין ניטלת מן הטהור על הטמא ומדמעת וחייבין עליה חומש ונוהגת בכל הפירות מה שאין כן בבכורין ונוהגת בשאר שנים מה שאין כן במעשר שני

חומר במעשר שני, שמעשר שני קונה את הקנקן ואוסר דמיו ועירובו וספק עירובו כל שהוא אסור לאונן וטעון חומש, וטעון ודוי ולא הותר לאכילה אלא בפדיון ואין מדליקי' בו את הנר, מה שאין כן בתרומה

### הלכה א: (יא)

חומר בתרומה ובמעשר שני שאין בבכורים: שהתרומה ומעשר שני נוהגין בעמון ומואב מה שאין כן בבכורים

חומר במעשר שני ובכורים שאין כן בתרומה:

שמעשר שני ובכורים טעונין הבאת מקום וטעונין וידוי ואסורין לאונן ור' שמעון מתיר

וחייבין בביעור, ר' שמעון אומ' בכורים פטורין מן הביעור ר' יוסה אומ' מעשר שני טעון וידוי ובכורים טעונין וידוי

מה מעשר שני טעון ביעור אף בכורים טעונין ביעור

אמ' לו ר' שמעון מה למעשר שני טעון בעור שכן דמיו טעונין ביעור, תאמר בבכורים שאין דמיהן טעונין ביעור?

וכן היה ר' שמעון אומ' בכורין לא אסרו גדוליהן לאכל בירושלם מעשר באי זה מעשר אמרו בדבר שזרעו כלה נכנס לירושלם ויוצא בשאין בו שוה פרוטה ובשאין לו פדיון ר' שמעון בן יהודה או' משם ר' שמעון בכורים אין חייבין עליהן במחובר לקרקע.

ו אֲתוּרֹג שְׁוֹה לְאֵילָן בְּשִׁלְשָׁה דְּרָכִים, וְלִירֵק בְּדֶרֶךְ אֶחָד.

שְׁוֹה לְאֵילָן בְּעֶרְלָה, וּבְרִבְעִי, וּבְשִׁבְעִית.

וְלִירֵק, שִׁבְעִשָּׁת לְקִיטָתוֹ עֲשׂוּרוֹ.

דְּבָרֵי רֶבֶן גְּמְלִיאֵל.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר:

שְׁוֹה לְאֵילָן בְּכָל דְּבָר.

ז דַּם מֵהַלְכֵי שְׁתֵּים שְׁוֹה לְדָם בְּהֶמָּה,

לְהַכְשִׁיר אֶת הַזֶּרְעִים.

וְדָם הַשֶּׁרֶץ, אֵין חֲכִים עָלָיו.

ח כּוֹי, יֵשׁ בּוֹ דְּרָכִים שְׁוֹה לַחֲמִיה,

וְיֵשׁ בּוֹ דְּרָכִים שְׁוֹה לְבֶהֱמָה,

וְיֵשׁ בּוֹ דְּרָכִים שְׁוֹה לַחֲמִיה וְלְבֶהֱמָה,

וְיֵשׁ בּוֹ שְׁאִינוֹ שְׁוֹה לֹא לַחֲמִיה וְלֹא לְבֶהֱמָה.

## פרק ג

ט

כיצד שוה לחיה?

דמו טעון פסוי כדם החיה,  
ואין שוחטין אותו ביום טוב.  
ואם שחטו, אין מכסין את דמו.  
ותלבו מטמא כטמאת נבלה פחיה, וטמאתו ספק,  
ואין פודין בו פטר חמור.

**הלכה ב:א**

כוי כיצד שוה לחיה? דמו טעון כסוי כדם החיה  
ר' לעזר אומ' חייבין על חלבו אשם תלוי

י

כיצד שוה לבהמה?

חלבו אסור כחלב בהמה, אין חביין עליו פרת.  
ואינו נלקח בכסף מעשר לאכל בירושלים,  
וחיב בזרוע ובלחיים ובקבה.  
רבי אליעזר פוטר,  
שהמוציא מחברו עליו הראיה.

יא

כיצד אינו שוה לא לחיה ולא לבהמה?

אסור משם פלאים עם החיה ועם הבהמה.  
הכותב חיתו ובהמתו לבנו,  
לא כתב לו את הכוי.  
אם אמר:

"הרי אני נזיר שזה חיה",

או "בהמה",

הרי זה נזיר.

יא<sup>2</sup>

ושאר כל דרכיו שוים לחיה ולבהמה,

וטעון שחיטה כזה וכזה,

ומטמא משם נבלה ומשום אבר מן החי,

כזה וכזה.

**הלכה ב**

כיצד שוה לחיה ולבהמה?

מפשיט בו חבר כחיה וכבהמה

ונוהג בו גיד הנשה כחיה וכבהמה

אם אמר הריני נזיר שזה חיה ובהמה הרי זה נזיר

ר' יוסה בי ר' יהודה אומ' כוי בריה לעצמו  
ולא יכלו חכמים להכריע עליו אם חיה אם בהמה

## פרק ג

א

כיצד מפרישין את הפכודים?

יורד אדם לתוך שדהו,

ורואה תאנה שבפרה, אשכול שבפר, רמון שבפר,

וקושרן בגמי ואומר:

<sup>1</sup> לחיה ולבהמה {וד. [לא] לחיה [ולא] לבהמה א.

## פרק ג

"הרי אלו בכורים".

רבי שמעון אומר:

אף על פי כן, חוזר וקורא אותם בכורים מאחר שיתלשו מן הקרקע.

**הלכה ח (ז)**

כיצד מפרישין את הבכורים? יורד אדם לתוך שדהו ורואה תאינה שבכרה אשכול שביכר רמון שביכר וקושרן **במשיתה** ואומ' הרי אלו בכורים. ר' שמעון אומ' <sup>2</sup> {אף על פי כן} חוזר וקורא אותן בכורים מאחר שיתלשו מן הקרקע.

ב

כיצד מעלין את הבכורים?

כל העירות שבמעמד מתבטלות לעירו שלמעמד,

ולנים ברחובה שלעיר.

לא היו נכנסים לבתים.

ולמשקים היה הממנה אומר: (זמנה לא, ה)

"קומו ומוקדש נטמא ציון אל יי אלהינו".

ג

הקרובים מביאים תאנים וענבים.

הרחוקים מביאין גרוגרות וצמוקים.

והשור הולך עמהן,

וקרניו מצפות וזהב, ועטרה שלזית בראשו.

והחליל מכה לפנייהם,

עד שמגיעין קרוב לירושלים.

הגיעו קרוב לירושלים,

שלחו לפנייהם, ועטרו את בכוריהם.

הפחות והסגנים והגזברים יוצאין לקראתם.

לפי כבוד הנכנסים היו יוצאין.

כל בעלי אמוניות שבירושלים

עומדים בפניהם ושואלים בשלומם:

"אחינו אנשי מקום פלוני,

באתם בשלום!"

ד

החליל מכה לפנייהם,

עד שמגיעין להר הבית.

הגיעו להר הבית,

אפלו אגריפס המלך

נוטל את הסל על כתפו ונכנס,

עד שמגיע לעזרה.

הגיע לעזרה,

ודברו הלל בשר: (תהלים ל, ב)

"ארומקד יי כי דליתני,

ולא שמחת איבי לי"

(מסכת ביכורים משנה ה)

הגוזלות שעל גבי הסלים היו עולות,

ושבדן נתנים לפניהם.

<sup>2</sup> נוסף בכת"א.

ה(נ) עזרהו הסל על כתפו,  
 וקורא מ"הגדת היום ליי אלהיד" (דברים כו, ג)  
 עד שהוא גומר את כל הפרשה.  
 רבי יהודה אומר:  
 עד "ארמי אבד אבי" (דברים כו, ה)  
 הגיע ל"ארמי אבד אבי",  
 מוריד את הסל מכתפו ואוחזו בשפתותיו,  
 וכהן מניח את ידו תחתיו ומניפו,  
 וקורא מ"ארמי אבד אבי",  
 עד שהוא גומר את כל הפרשה.  
 הניחו בצד המזבח, והשתחוה ויצא.

ו(נ) בראשונה,  
 כל מי שהוא יודע לקרות קורא,  
 וכל מי שאינו יודע לקרות, מקרין אותו.  
 נמנעו מלהביא.  
 התקינו שיהא מקרין  
 את מי שהוא יודע ואת מי שאינו יודע.

ז(נ) העשרים מביאים את בכוריהם  
 בקלות שלפסוף ושלזקב,  
 והעניים מביאין אותם  
 בסלי נצרים ושלערכה קלופה,  
 והסלים והבכורים נתנים לכהנים.

ח(ט) רבי שמעון בן ננס אומר:  
 מעשרים את הבכורים חוץ משבעת המינים.  
 רבי עקיבה אומר:  
 אין מעשרין את הבכורים אלא משבעת המינים.

ט(י) רבי שמעון אומר:  
 שלוש מדות בבכורים:  
 הבכורים, ותוספת הבכורים, ועטור הבכורים.  
 תוספת הבכורים, מין במינו.  
 ועטור הבכורים, מין בשאינו מינו.  
 תוספת הבכורים נאכלת בטהרה,  
 ופטורה מן הדמי;  
 ועטור הבכורים חייב בדמי.

מסכת ביכורים משנה יא

י <יא>

אמתי אמרו: תוספת הבכורים כבכורים?  
 בזמן שהיא באה מן הארץ.  
 ואם אינה באה מן הארץ,  
 אינה כבכורים.

## פרק ד

(מסכת ביכורים משנה יב)

וְלֵמָּה אָמְרוּ:

הַבְּכוּרִים נִכְסֵי כֶּהֱן?

שֶׁהוּא קוֹנֶה מֵהֶן עֲבָדִים וְקַרְקָעוֹת וְכֹהֵמָה טְמֵאָה,

וּבְעֵל חוֹב נוֹטֵל בְּחוּבוֹ,

וְהָאִשָּׁה בְּכַתְּבָתָהּ,

וְסִפָּר תוֹרָה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר:

אֵין נוֹתְנִין אוֹתָן אֲלָא לְחֹבֶר בְּטוֹכָהּ.

וְחֻכָּמִים אֹמְרִים:

נוֹתְנִים אוֹתָן לְאֶנְשֵׁי מִשְׁמֶר,

וְהֵן מַחְלְקִים בֵּינֵיהֶן בְּקֶדְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ.

## הלכה חג (ח)

מִצְוָה לְהַבִּיאַם בִּשְׁבַע כָּלִים וְאִם הֵבִיאַן בְּכָלִי אֶחָד יֵצֵא.

כִּיצַד? הוּא עוֹשֶׂה מִבֵּיא שְׁעוּרִין וְנוֹתֵן מִלְמַטָּה וּדְבַר אַחֵר עַל גְּבִיהֶן חֲטִין עַל גְּבִיהֶן

וּדְבַר אַחֵר עַל גְּבִיהֶן זֹתִים עַל גְּבִיהֶן וּדְבַר אַחֵר עַל גְּבִיהֶן תַּמְרִים עַל גְּבִיהֶן וּדְבַר אַחֵר

עַל גְּבִיהֶן רְמוֹנִים עַל גְּבִיהֶן וּדְבַר אַחֵר עַל גְּבִיהֶן תַּאֲנִים לַמַּעֲלָה מְכוּלֵן וּמְקִיפִין לֶהֱנֹן

אֲשֶׁכּוּלוֹת שֶׁל עֲנָבִים מִבְּחוּץ לֹא הָיוּ עוֹלִין יְחִידִים יְחִידִים אֲלָא פְּלָכִים פְּלָכִים לֹא הָיוּ

מִהַלְכִין כָּל הַיּוֹם כּוֹלוֹ אֲלָא שְׁתֵּי יָדוֹת בְּיוֹם חוֹזֵי בֵּית הַכִּנְסַת עוֹלִין עֲמָהֶן וּלְנִין בְּרַחוּבָה

שֶׁל עֵיר לֹא הָיוּ נִכְנְסִין לְבָתִּים מִפְּנֵי אֹהֶל טוֹמָאָה וְטַעוֹנִין עוֹלָה וְשִׁלְמִים לֹא הָיוּ

מִתַּעֲסָקִין בָּהֶן בְּחִזְרֹתָן כְּדֹר שִׁמְתַּעֲסָקִין בָּהֶן בְּהַלִּיכָתָן

**ט** זֶמֶן עֲצֵי הַכְּהָנִי' וְהַעֵם בְּתַשְׁעָה וְטַעוֹנִין לֵינָה לֹא הָיוּ מִתַּעֲסָקִין בָּהֶן כְּדֹר שִׁמְתַּעֲסָקִין בְּבִכּוּרִין

**י** כָּל הַדֹּרֶךְ כּוֹלָה הַרְשׁוֹת בִּידוֹ לִיתְנוּ לַעֲבָדוֹ אוּ לְקָרְבוֹ עַד שִׁמְגִיעַ לַהֲרֵב הַבֵּית הַגִּיעַ לַהֲרֵב הַבֵּית אִפִּי' אֲגָרִיפֶס הַמֶּלֶךְ נוֹטֵל אֶת הַסֵּל עַל כְּתִיפּוֹ וְנִכְנֵס עַד שִׁמְגִיעַ לַעֲזָרָה הַגִּיעַ לַעֲזָרָה דִּבְרוּ הַלּוֹיִם בְּשִׁיר אֲרוֹמֵמֶךְ ה' כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא שִׁמַּחַת אוֹיְבֵי לִי

**יא** הַגּוֹזְלוֹת שֶׁעַל גְּבֵי הַסֵּלִין הָיוּ עוֹלוֹת וּמָה שֶׁבִּידֵן לְכַהֲנִים

**יב** תּוֹסַפַּת הַבְּכוּרִין מִיֵּן בְּמִינוֹ וְעֵיטוֹר הַבְּכוּרִין מִיֵּן בְּשִׁאֲנוֹ מִיֵּן

**יג** תּוֹסַפַּת הַבְּכוּרִין נֶאֱבָלַת בְּטַהֲרָה וּפְטוּרָה מִן הוֹדָאִי וְאֵין צָרִיךְ לֹמַר מִן הַדְּמִי [וְעֵיטוֹר הַבְּכוּרִים חַיִּב בְּדַמָּאִי וְאֵין צָרִיךְ לֹמַר בּוֹדָאִי]

**יד** עֵיטוֹר הַבְּכוּרִים מִמֵּין עַל מִינוֹ מִדְּבַר שֶׁהוּא חַיִּב בְּבִכּוּרִים פְּטוֹר מִן הוֹדָאִי וְאֵין צָרִיךְ לֹמַר מִן הַדְּמִי עֵיטוֹר הַבְּכוּרִין מִיֵּן בְּשִׁאֲנוֹ מִינוֹ דְּבַר שֶׁאֵין חַיִּב בְּבִכּוּרִים חַיִּב בְּדַמָּאִי וְאֵין צָרִיךְ לֹמַר בּוֹדָאִי עֵיטוֹר הַבְּכוּרִין מִמֵּין עַל [שִׁאֲנוֹ] מִינוֹ דְּבַר שֶׁאֵין חַיִּב בְּבִכּוּרִים אוּ מִעֲמוּן וּמוֹאֵב אִפִּי' דְּבַר שֶׁחַיִּב בְּבִכּוּרִים אֵין מְקַבְּלִין הֵימָנוּ

**טו** הַמוֹכֵר סֵפֶר תּוֹרָה אֵינוֹ רּוֹאֵה סִימָן בְּרַכָּה לַעֲלוֹם כּוֹתְבֵי סְפָרִים תַּפְלִין וּמוֹזוֹת הֵן וְתַגְרִיהֶן וְתַגְרֵי תַּגְרִיהֶן וְכָל הָעֹסְקִין לְשֵׁם גְּבוּהָ אֵינָן רּוֹאִין סִימָן בְּרַכָּה לַעֲלוֹם וְאֵין עֹסְקִין לְשֵׁם שָׁמַיִם הָרִי הֵן בְּכָלל בְּרַכָּה

**טז** תַּגְרֵי סַמְטָה וּמַגְדְּלֵי בַּהֲמָה דָּקָה וְקוֹצְצֵי אֵילָנוֹת טוֹבוֹת אֵינָן רּוֹאִין סִימָן בְּרַכָּה לַעֲלוֹם

## פרק ד

## פרק ד

א אַנדרוויגנס,  
יש בו דרכים שוה לאנשים;  
ויש בו דרכים שהוא שוה לנשים;  
ויש בו דרכים שהוא שוה לאנשים ולנשים;  
ויש שאינו שוה לא לאנשים ולא לנשים. {=הלכה ב:ג}

ב כיצד שוה לנשים?  
מטמא בלבן פאנשים, <מיטמא>  
זוקק ליבום פאנשים,  
ימתעטף ומסתפר פאנשים,  
ונושא אכל לא נשא פאנשים,  
וחיב בכל המצות האמורות בתורה פאנשים. {=הלכה ב:ד}

ג כיצד שוה לנשים?  
מטמא באדם פנשים, <מיטמא>  
ואינו מתיחד עם האנשים פנשים,  
ואינו עובר לא על כל תקיף, ולא על כל תשחית,  
ולא על כל תטמא למתים פנשים,  
ופסול מן העדות פנשים,  
ואינו נבעל בעברה פנשים,  
ונפסל מן ההנהגה פנשים. {=הלכה ב:ה}

ד כיצד שוה לאנשים ולנשים?  
חיבים על מפתו ועל קללתו פאנשים ופנשים,  
ויושבת עליו על דם טהר פאנשים ופנשים,  
וחולץ בקדשי הגבול פאנשים ופנשים,  
וחולק בקדשי קדשים פאנשים ופנשים,  
ונוחל בכל הנחלות פאנשים ופנשים.  
ואם אמר הריני נזיר שוה איש ואשה, הרי זה נזיר. {=ב:ו}

ה כיצד אינו שוה לא לאנשים ולא לנשים?  
אין חיבין לא על מפתו ולא על קללתו לא פאנשים ולא פנשים,  
ואינו נעדר לא פאנשים ולא פנשים,  
ואם אמר הריני נזיר שאין זה לא איש ולא אשה,  
הרי זה אינו נזיר.  
רבי מאיר אומר:  
אנדרוויגנס בריה בפני עצמה הוא,  
ולא יכלו חכמים להכריז עליו אם איש הוא ואם אשה היא.  
אבל טומטום אינו כן,  
פעמים שהוא איש, ופעמים שהוא אשה. {=ב:ז}

חסלת מסכת בכורים

חסלת סדרא דזורעים